

UVODNA RIJEČ

Drage čitateljice i čitatelji,

pred Vama je drugi broj iz 2023. godine. U njemu ponovno donosimo četiri tematski vrlo raznorodna članka. Prvi rad jest rad pod naslovom *Prilozi za povijest dokumentalistike i informacijske znanosti: pogled na razvoj dokumentalistike i informacijske znanosti u 20. stoljeću* u zemljama njemačkog govornog područja Tatjane Aparac Jelušić, znanstvenice koja je jedan od najvećih autoriteta u području informacijskih znanosti u nas. Rad je zamišljen kao dio niza o razvoju dokumentalistike i informacijske znanosti u nekoliko utjecajnih sredina (germanskoj, američko-britanskoj, frankofonskoj, ruskoj, odnosno u zemljama bivšeg Sovjetskog Saveza) te utjecaja modela i trendova iz tih sredina na razvoj dokumentalistike i informacijske/ih znanosti na području bivše Jugoslavije, s naglaskom na Hrvatsku. U ovom radu autorica nastoji pregledno i kritički prikazati razvoj dokumentalistike i informacijske znanosti u zemljama njemačkog govornog područja – Njemačkoj, Austriji i Švicarskoj – te ukazati ne samo na probleme i dvojbe s kojima su se stručnjaci iz tih zemalja susretali, već i na nastalu nesigurnost oko definiranja novog polja. Kako do sada na hrvatskom jeziku nije postojao cjeloviti pregled razvoja dokumentalistike i njezina odnosa prema knjižničarstvu, ni pojašnjenja kako je i kada došlo do promjene paradigme prema informacijskoj znanosti, nadamo se da će ovim radom taj nedostatak biti ispravljen. Rad pridonosi i boljem razumijevanju okolnosti izrastanja informacijske/ih znanosti kao mladog znanstvenog polja uopće. Rad Sanjice Faletar *Što znaju, a što bi htjeli znati?: rezultati istraživanja o informacijskim potrebama skrbnika osoba s demencijom u Hrvatskoj* donosi rezultate istraživanja navedenog u podnaslovu rada te ima vrlo praktične implikacije jer jasno ukazuje na to da su skrbnici osoba s demencijom u Hrvatskoj, zbog nedostatka odgovarajućeg sustava informiranja, uglavnom usmjereni na neformalne izvore informacijske podrške. Navedena bi spoznaja mogla, naime, poslužiti kao poticaj narodnim knjižnicama za nabavu građe o demenciji koja bi odgovarala na prepoznate informacijske potrebe skrbnika osoba s demencijom. Nadalje, rad Bernarde Bošnjak i Borisa Bosančića *Metapodatkovni standardi za opis građe Kongresne knjižnice* sveobuhvatan je osvrt na razvoj metapodatkovnih standarda Kongresne knjižnice, što je iznimno važno za knjižničnu zajednicu i one koji se bave arhiviranjem i očuvanjem digitalnih izvora. Ovaj rad pridonosi i razumijevanju važnosti i složenosti metapodatkovnih standarda te njihova kontinuiranog razvoja

u svjetlu brzih tehnoloških promjena. Naposljetku, rad pod naslovom *Heritage conservation in war and post-war conditions during the 1990s: a case of Dubrovnik Research Library* (Zaštita kulturne baštine u ratnim i poslijeratnim uvjetima 1990-ih: primjer Znanstvene knjižnice u Dubrovniku) još je jedan u nizu radova izloženih na konferenciji *Solidarity in Culture: Heritage Protections Under Conditions of Crisis*, koji je Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu održala 2021. godine u suradnji s Europskom komisijom i nizom relevantnih domaćih i stranih baštinskih, kulturnih i obrazovnih institucija, a koji su bili objavljeni u prethodnim brojevima *Libellariuma*. U radu se detaljno prikazuju aktivnosti koje su dubrovačke knjižnice poduzele za vrijeme i nakon Domovinskog rata kako bi zaštitile svoje baštinske zbirke. Iskustvo Znanstvene knjižnice Dubrovnik u ekstremnim uvjetima ratnog razaranja i način na koji su novi ljudski, financijski i tehnološki resursi kasnije pomogli nadoknaditi štetu moglo bi drugim ustanovama poslužiti kao primjer iz prakse kriznog menadžmenta i preventivne zaštite te spriječiti slične događaje.

Vjerujemo da će navedeni radovi privući pozornost naših čitatelja, ali i nadahnuti neke od njih na predaju vlastitih priloga, te da ćemo zajedno dalje kročiti putem ostvarivanja uvjeta za indeksiranost u relevantnim bazama podataka.

*Glavna urednica
U Osijeku 30. prosinca 2023.*